

Sergiu Sîtnic: „Dorim ca Agenția să fie un regulator mai eficient al pieței de comunicații și IT”

La 17 august curent Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCE-TI) împlinește 10 ani de la înființare. Ea a fost una din primele autorități de reglementare al acestui domeniu create în spațiul CSI. Agenția a fost înființată în urma procesului de restructurare a telecomunicațiilor, desfășurat în anii 90 în scopul liberalizării acestei piețe și creării unei infrastructuri moderne care să asigure integrarea rețelelor naționale de telecomunicații cu cele europene, furnizarea unei game largi de servicii ce ar satisface necesitățile crescânde ale cetățenilor. Despre rezultatele obținute de Agenție în primul deceniu de activitate, preocupările, problemele și proiectele ANRCE-TI ne vorbește directorul acesteia, Sergiu Sîtnic.

— Pentru ca cititorul să înțeleagă mai bine rolul ce-i revine unei autorități de reglementare a pieței de comunicații electronice, rog să dați, dle director, unele detalii despre mi-

ofertă de servicii din punct de vedere al calității, diversității și prețului.

— Cum apreciați activitatea Agenției în primul deceniu de la constituire? Ce înseamnă vârsta de zece ani pentru Agenție?

În zece ani Agenția a traversat vârstele copilăriei, adolescenței, majoratului și a ajuns la faza maturității. În acești ani ea a parcurs o cale marcată de probleme, de unele eșecuri, dar și de victorii, care i-au permis să acumuleze experiența necesară pentru a deveni un regulator matur al unei piețe specifice. Agenția a depus eforturi mari pentru a se afirma și a demonstrat în repetate rânduri că sectorul de comunicații are nevoie de o asemenea autoritate de reglementare. Despre faptul cum își onorează ea obligațiile putem judeca și după rezultatele unui studiu privind dezvoltarea sectorului de comunicații în țările în tranziție, făcut public în 2009 de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD). Studiul arată că Republica Moldova este pri-

piețe. Primele două activități au fost desfășurate în scopul creării condițiilor necesare pentru liberalizarea deplină a pieței de telefonie fixă, inclusiv a telefoniei interurbane și internaționale, stimulării procesului de liberalizare a piețelor de telefonie mobilă și de acces la Internet. În urma acestor și altor acțiuni întreprinse de Agenție numărul operatorilor de telefonie fixă a crescut în ultimii zece ani de la unu la 17, iar a celor de telefonie mobilă de la doi la patru. Numărul internet-provider-ilor s-a ridicat la 50, dintre care patru au acces direct la traficul Internetului global. Demonopolizarea acestui segment de piață s-a produs în primul semestru al anului curent, când Agenția a autorizat trei companii noi pentru operare pe piața accesului direct la traficul Internet-ului global. Agenția consideră că intrarea pe această piață a noi operatori va stimula concurența, care va conduce la reducerea tarifelor la serviciile de Internet în bandă largă și la sporirea calității acestor servicii pentru utilizatorii finali.

Începând cu luna septembrie

cate, precum și pe piețele aflate în legătură structurală. Până la finele anului vor fi efectuate lucrări similare cu încă șase piețe. La efectuarea acestor lucrări complexe Agenția beneficiază de ajutorul experților în cadrul unui proiect de asistență tehnică oferit de către BERD. Țin să menționez că experiența și cunoștințele acumulate de specialiștii noștri implicați în acest proiect, suportul nemijlocit pe care ni-l acordă consultanții proiectului ne ajută mult la soluționarea problemelor susmenționate, precum și la îndeplinirea noilor sarcini ce stau în fața Agenției.

— Care-s aceste sarcini? Ce priorități și-a stabilit Agenția pentru următorii doi-trei ani?

Este vorba de sarcini complexe ce vizează ziua de mâine a comunicațiilor electronice autohtone: dezvoltarea rețelelor și serviciilor de acces la Internet în bandă largă, a comunicațiilor mobile celulare de generația a patra, trecerea de la televiziunea analogică la cea digitală. În afară de ele, Agenția este preocupată de crearea condițiilor pentru lan-

bitru profesionist al pieței de comunicații electronice. Ea emite reglementări și standarde tehnice în scopul implementării strategiei de dezvoltare a sectorului, supraveghează respectarea normelor legale de către operatori și i-a măsurii pentru prevenirea sau înlăturarea unor eventuale încălcări. Agenția stabilește regulile de interconectare a rețelelor și de acces la rețele și servicii, reguli care au o importanță primordială pentru funcționarea normală a acestei piețe. Interconectarea asigură accesul unui operator de pe piață la infrastructura de comunicații a altui operator, materializându-se la nivelul utilizatorilor finali în posibilitatea de a vorbi cu abonații altor rețele. Totodată, Agenția remediază problemele existente pe piață, soluționează litigiile apărute între operatori, între operatori și abonații săi, ia măsurile necesare pentru ca utilizatorii să beneficieze de posibilitatea de a alege cea mai bună

de un nivel mediu de corespundere al cadrului de reglementare cu normele UE. La acest capitol țara noastră se situează pe locul doi în CSI, după Georgia.

— Care-s, în opinia Dvs, principalele rezultate ale activității Agenției? Ce impact au avut ele asupra pieței de comunicații?

Patru activități distincte au avut o importanță primordială pentru dezvoltarea sectorului de comunicații. Este vorba de elaborarea și implementarea primului Plan Național de Numerotare și a primelor reguli de interconectare a rețelelor din istoria modernă a telecomunicațiilor autohtone, de demararea procesului de re-balansare a tarifelor la serviciile publice de bază prestate de Moldtelecom SA, de liberalizarea piețelor de comunicații, inclusiv a pieței de telefonie fixă, de simplificarea procedurii de intrare a doritorilor de a activa pe aceste

licențe. Prin aceste proceduri eliberarea licențelor pe gen de activitate a fost înlocuită cu autorizarea generală a solicitanților în baza unei notificări, procedură care a redus la minimum cheltuielile acestora. Dacă anterior licențele pe gen de activitate erau eliberate de către Agenție contra unei taxe stabilite prin lege și aveau un termen de valabilitate de cinci ani, atunci autorizarea generală nu are limitare în timp și se efectuează fără plată.

În ultimii ani, Agenția pune accentul și pe altă activitate importantă, asigurarea protecției drepturilor utilizatorilor finali. În acest scop ea a stabilit parametrii de calitate pentru cinci tipuri de servicii de comunicații și a obligat operatorii să respecte parametrii în cauză și să facă publică informația despre gradul de asigurare a acestora. Totodată, după ce a verificat contractele de prestare a serviciilor, Agenția a obligat operatorii să excludă din contracte clauzele abuzive și să

înclauzele abuzive de prescripțiile ANR CETI, asigurând respectarea obligațiilor sale stipulate în contractele încheiate.

— Cum apreciați evoluția pieței de comunicații electronice în ultimii zece ani? Care din segmentele pieței au fost afectate mai mult de criza economico-financiară?

Evoluția celor patru piețe monitorizate de Agenție – de telefonie fixă, mobilă, acces la Internet, difuzare și retransmise a programelor audiovizuale – arată că toate au cunoscut o creștere dinamică. În perioada 2000 – 2009 volumul total al vânzărilor înregistrate pe aceste piețe s-a majorat anual în medie cu 24,5% și a ajuns anul trecut la circa 6 miliarde de lei. Cele mai impresionante creșteri au fost înregistrate pe piețele de comunicații mobile și de acces la Internet. Putem spune că ele au parcurs, în zece ani, o cale pe care sectoare similare din multe țări o parcurg în 20 – 30 de ani. Spre exemplu, în zece ani, numărul utilizatorilor de telefonie mobilă a crescut de 26 de ori: de la 111 mii la 2 milioane 855 mii, iar rata de penetrare a serviciilor, raportată la o sută de locuitori, s-a majorat de la 3,1% la 80,1%. Numărul utilizatorilor de Internet mobil în bandă largă oferit prin rețelele de comunicații 3 G a ajuns, în 2010, la 107,4 mii, iar a abonaților la serviciile de Internet în bandă largă la puncte fixe s-a ridicat la 231 mii.

În ceea ce privește criza economico – financiară, pot spune că, în comparație cu alte ramuri ale economiei naționale, sectorul de comunicații și IT a fost cel mai puțin afectat de ea. Efectele crizei s-au făcut simțite în primele două trimestre ale anului 2009

de telefonie fixă și mobilă, după care acestea au arătat semne de creștere, fapt care le-a permis să recupereze handicapul din prima jumătate a anului. Rezultatele din primul semestru al anului curent confirmă că piața de comunicații și IT a revenit pe linie ascendentă și va înregistra în 2010, conform estimărilor Agenției, o creștere de 5-8%.

— Care-s cele mai mari probleme cu care se confruntă în prezent jucătorii de pe piața de comunicații electronice?

Cele mai mari probleme țin de liberalizarea pieței și asigurarea unei concurențe echitabile pe această piață. Este adevărat că „de jure” sectorul de comunicații electronice este liberalizat, însă „de facto” procesul de liberalizare a acestuia încă nu a depășit faza tranziției. Din această cauză operatorii noi sau alternativi, cum îi numește Agenția, au probleme legate de accesul la rețelele de comunicații și infrastructura asociată ce aparțin operatorilor mari, de prețurile ridicate la serviciile de interconectare care influențează creșterea tarifelor la serviciile destinate utilizatorilor finali.

Pentru a schimba această stare de lucruri, Agenția a început aplicarea unui nou mecanism de protecție a concurenței: identificarea și analiza piețelor relevante, desemnarea furnizorilor cu putere semnificativă pe aceste piețe și stabilirea obligațiilor preventive speciale ce urmează a fi impuse acestor furnizori. În primul semestru a.c., Agenția a identificat primele patru piețe relevante, iar în prezent efectuează analiza detaliată a acestora, după care va alege remediile menite să contribuie la eliminarea barierelor existente și stimularea concurenței pe piețele identi-

ficabile de programare a portabilității numerelor telefonice, precum și regulile de utilizare a numărului național unic de urgență „112”.

O prioritate de bază a Agenției pe termen lung este asigurarea condițiilor favorabile pentru dezvoltarea rețelelor și serviciilor în bandă largă. Starea actuală de lucruri la acest capitol nu ne satisface, avem nevoie de o strategie pe termen mediu și lung privind implementarea tehnologiilor de bandă largă. Dacă în primul deceniu al secolului XXI locomotiva comunicațiilor a fost telefonia mobilă, atunci în deceniul următor acest rol va reveni serviciilor în bandă largă și noi trebuie să fim pregătiți de această provocare. Obiectivele Agenției pentru anii următori urmăresc un singur scop: dinamizarea sectorului de comunicații electronice și IT, sector care a devenit unul prioritar pentru dezvoltarea economică și socială durabilă a țării. Avem siguranța că Agenția își va atinge scopul propus. Pentru că dispune deja de potențialul unui regulator matur.

— În ce constă acest potențial? Cum ați vrea să vedeți Agenția în următorii ani?

Când vorbesc de potențial, am în vedere două lucruri valoroase de care dispune în prezent Agenția: o experiență bună acumulată în primii zece ani de activitate și un corp de specialiști calificați care pot răspunde provocărilor acestui sector cheie al economiei naționale. În ce privește perspectiva, doresc ca Agenția să fie un regulator mai eficient al pieței, să rămână un arbitru corect și echidistant pentru toți participanții la această piață.

Interviu realizat de
Anatol BARBEI

Știri senzaționale, scandaluri, crime și accidente, fete frumoase și apetisante, cititori amuzați și enervați!

Tabloidul **apropo**,
joi, la chioșcurile de ziare

Piața pieței | Căsușă | Măști | Actualitate | Informații | Fapt divers | Incidență | Proiecte | Life | Măști | Social

STIRILE OREI

- 13:48 Mitenișii adăpi ni heromonabulă exotică înocherle
- 13:27 Un afacerist indian a pierdut 16 runde în accidentul aviat de sâmbătă
- 13:21 Scăpăm de mire. Au fost eliberate 23 lei de platforme cu nămol
- 13:12 Excursiv! Anna Leokro a dat 1203 de lei pe un disc
- 12:59 Migrații moldoveni din Italia i-au „hăruț” cu „hăruț” pe Chișinău
- 12:59 Incendiu la o fabrică de chimicale alături

Zilnic pe www.apropomagazin.md

